

Tunturijoet ja -purot

Alpina vattendrag med örtrik strandvegetation

Koodi: 3220

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

BOR suojelutaso suotuisa, vakaa

ALP suojelutaso suotuisa, vakaa

Luonnehdinta

Luontotyyppiin luetaan tunturialueiden eli yhtenäisen havu-metsävyöhykkeen pohjois- ja yläpuoliset purot ja joet ranta-soraikkoineen. Näiden virtavesien ympäristö on tunturikoivikkoa tai avointa paljakkaa. Uomat ovat yleensä sora- tai kivikopohjaisia, ja vesi kirkasta. Kalkkialueita lukuun ottamatta vesi on yleensä niukkaravinteista. Tunturialueiden puroille ja joille on luonteenomaista suuri vuotuinen virtaaman ja lämpötilan vaihtelu. Vesilajistoa on keskimäärin niukemmin kuin 'pikkujoissa ja puroissa'. Vesikasvillisuutta luonnehtivat sammat ja levät, pohjaeläimistöä muun muassa koskikorennot. Tunturialueen virtavedet ovat merkittäviä lohikalakantojen lisääntymisalueita.

Luontotyyppin luonnontilaisuuden kannalta keskeisiä tekijöitä ovat uoman rakenteellinen luonnontilaisuus (luontainen koski-suvanto-vuorottelu ja erilaisten elinympäristöjen esiintyminen, ei perkauksia, ruoppauksia tai vesirakenteita), rantavyöhykkeen luonnontilaisuus, luontainen virtaama ja sen vaihtelut sekä hyvä veden ja pohjan laatu (ei esimerkiksi lietymistä).

Levinneisyys

Luontotyyppiä esiintyy tunturialueilla tunturikoivu- ja paljakka-vyöhykkeessä.

Nykytila ja uhkatekijät

Tunturialueiden purot ja joet ovat pääosin luonnontilaisia ja maankäyttöpaineet ovat vähäiset. Paikallisesti muun muassa matkailulla ja kullankaivuulla voi olla vaikutusta luontotyyppiin. Pidemmällä aikavälillä on kuitenkin mahdollista, että luontotyyppin esiintymät vähenevät, mikäli tunturikoivikko ja paljakka-alueet supistuvat ilmaston lämpenemisen myötä. Itämereen vaeltavien lohikalajien populaatiot ovat vähentyneet ja Jäämereen vaeltavia lohikalajia uhkaavat lohiloiset.

Kuva: Seppo Tuominen